

Sigurnost djece i učenika u prometu

Koordinatori: Tonkica Maras, Renata Duran

- ***CILJ: provesti reviziju kurikuluma te sadržaje ove aktivnosti uvrstiti u školski preventivni program***
- *U aktivnosti sudjeluju svi učenici škole od 1. do 8. razreda, učitelji, razrednici*
- *Uz edukaciju djece ključna je i edukacija i osvješčivanje roditelja i obitelji*

- 1. Postanimo svjesni opasnosti u prometu*
- 2. Shvatimo ulogu i važnost prometne edukacije djece*
- 3. Edukacijom potičimo sigurnost i zaštitu djece*
- 4. Potičimo izgradnju biciklističkih vježbališta*
- 5. Roditelji trebaju imati ključnu ulogu u edukaciji*
- 6. Samo sustavan rad i edukacija dat će rezultate*

DJECA

Cestovni promet – osnovni pojmovi

Vi, dragi učenici, sudjelujete u prometu kao pješaci i putnici u vozilu, netko vozi bicikl ili romobil.

Možda ste vozili bicikl kolnikom.

Jeste li znali da biciklom u prometu možete samostalno upravljati tek s navršenih 14 godina?

Djeca s navršenih 9 godina mogu voziti bicikl na cesti uz pratnju osobe starije od 16 godina.

Jeste li znali da je za sve vozače bicikla mlađe od 16 godina obavezno nošenje zaštitne kacige?

*Postoji mogućnost da biciklom upravljate samostalno s navršenih 9 godina ako imate **Potvrdu o položenom ispitu za vozača bicikla**.*

Potvrdu izdaje Hrvatski autoklub (HAK) nakon uspješno položenog testa i pokazanog znanja i vještina u upravljanju biciklom.

Zaključno, bicikl smiješ voziti s navršenih 14 godina i bez Potvrde!

Prometna pravila i propisi

*Svi sudionici u prometu trebaju se ponašati u skladu sa **Zakonom o sigurnosti prometa na cestama**.*

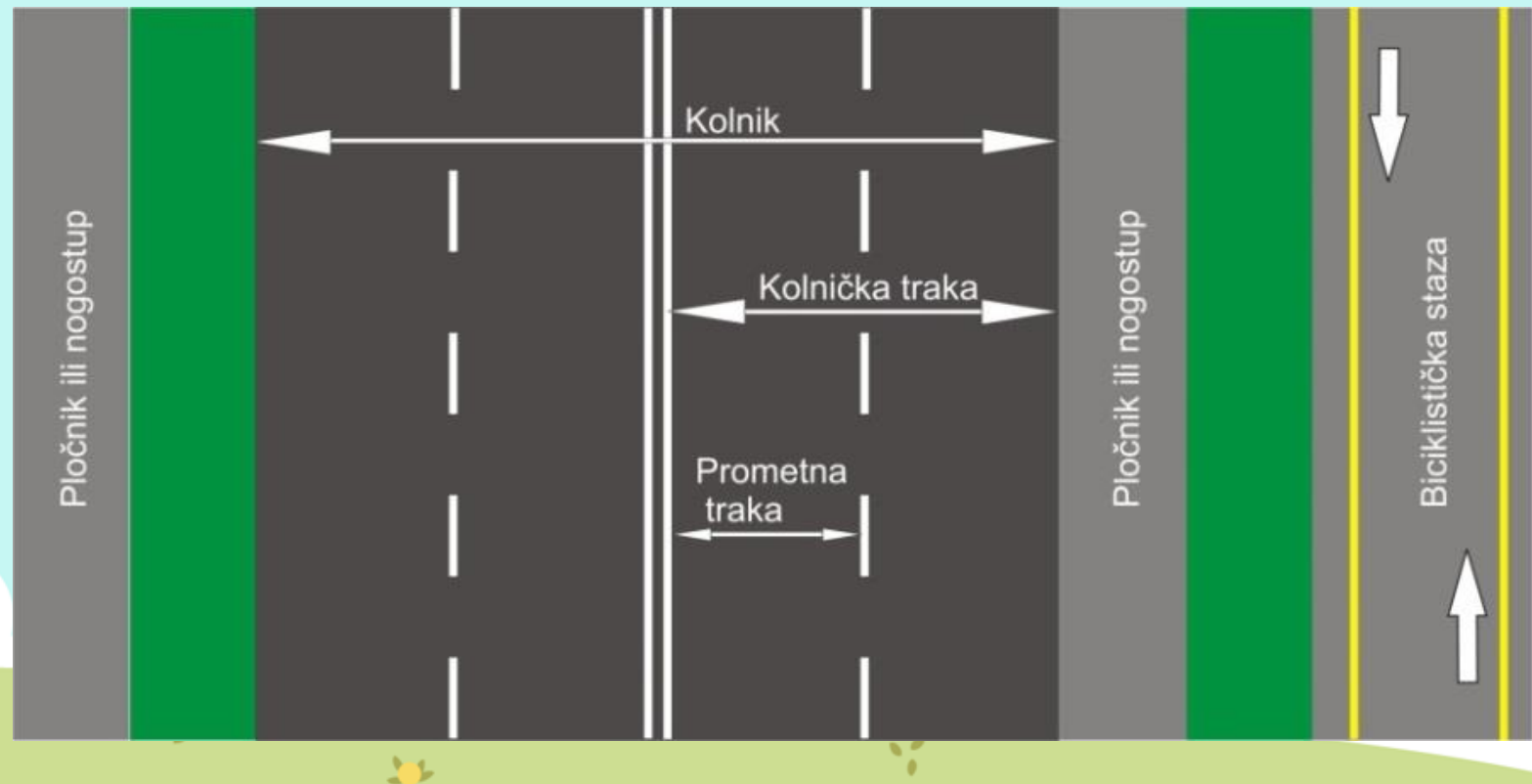
Taj Zakon propisuje niz pravila i obveza od kojih ćemo upoznati samo ona čije će usvajanje omogućiti da sigurno sudjelujete u prometu kao pješaci, putnici u vozilu te vozači bicikla i osobnog prometnog sredstva.

Cestovni promet odvija se na uređenim i razvrstanim prometnicama.

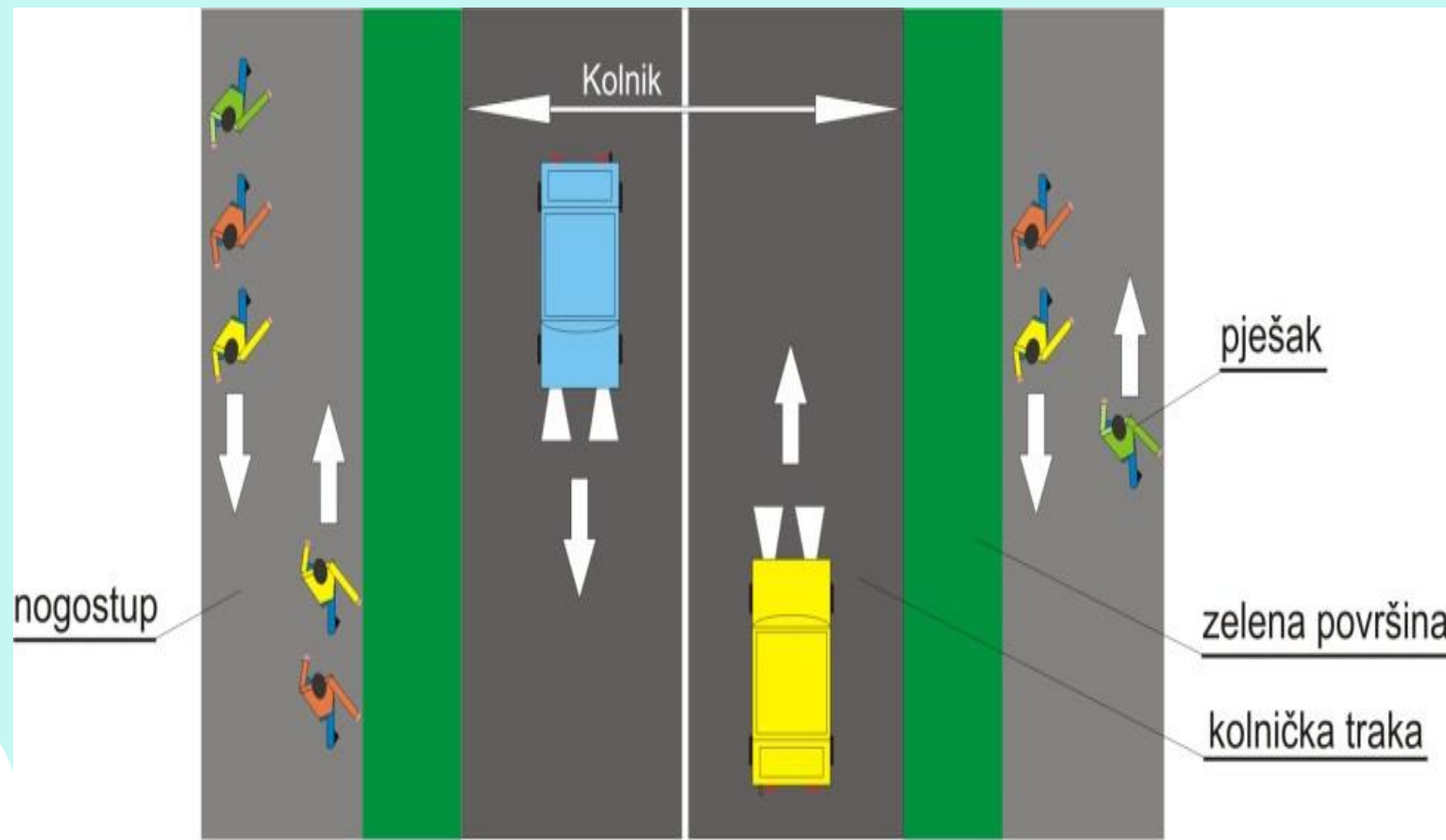

Uređena prometnica

Prometnica je javna prometna površina za odvijanje prometa. Kolnik je dio prometnice namijenjen prometu vozila. Kolnička traka uzdužni je dio kolnika za prometovanje vozila u jednom smjeru, s jednom ili više prometnih traka. Prometna traka obilježeni je uzdužni dio kolničke trake za prometovanje jednog reda vozila u jednom smjeru.

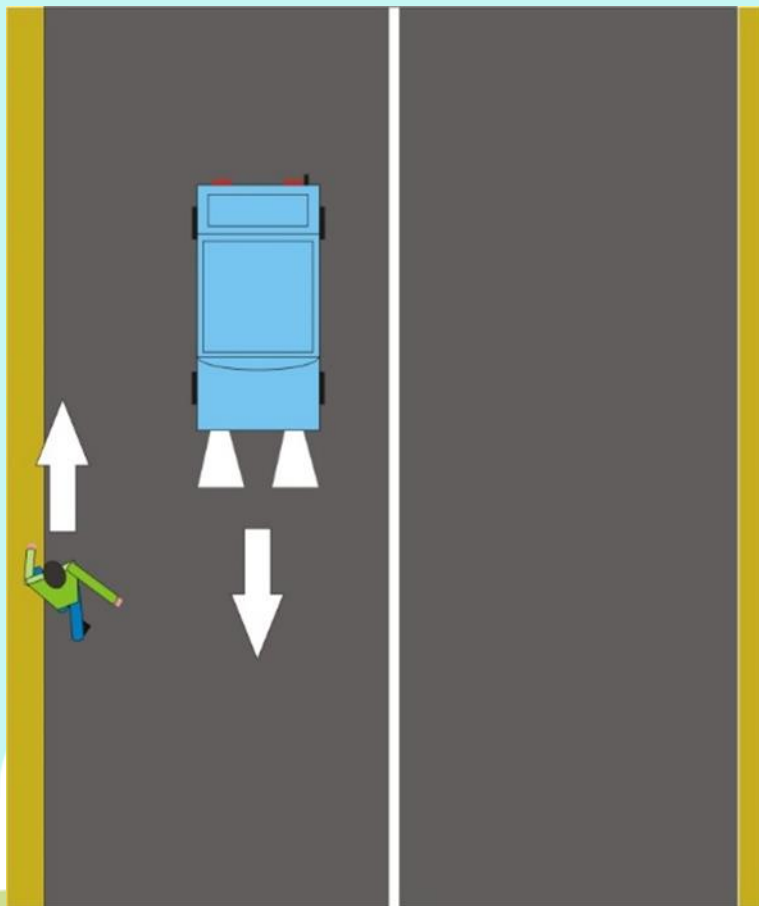
Nogostup je prometna površina uređena za promet pješaka, odvojena je od kolnika i uzdignuta. Uređene prometnice imaju nogostup odvojen od kolnika zelenom uzdužnom površinom ili drvoredom. Pješak se uvijek kreće nogostupom ili pločnikom.

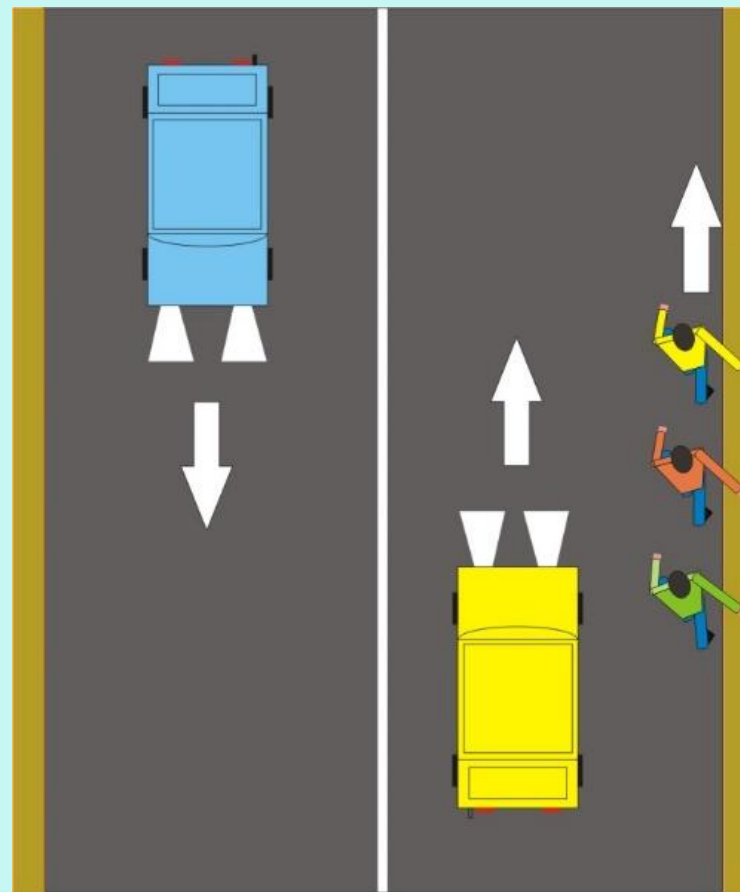
Pješaci nogostupom idu u oba smjera te se drže svoje desne strane.

Ako nogostup ne postoji, pješak se kreće rubom lijeve strane kolnika tako da vidi vozila koja mu dolaze ususret.

Ako od škole do kuće pješačiš s prijateljima iz razreda, tada se krećete u koloni, jedan iza drugog, rubom desne strane kolnika.

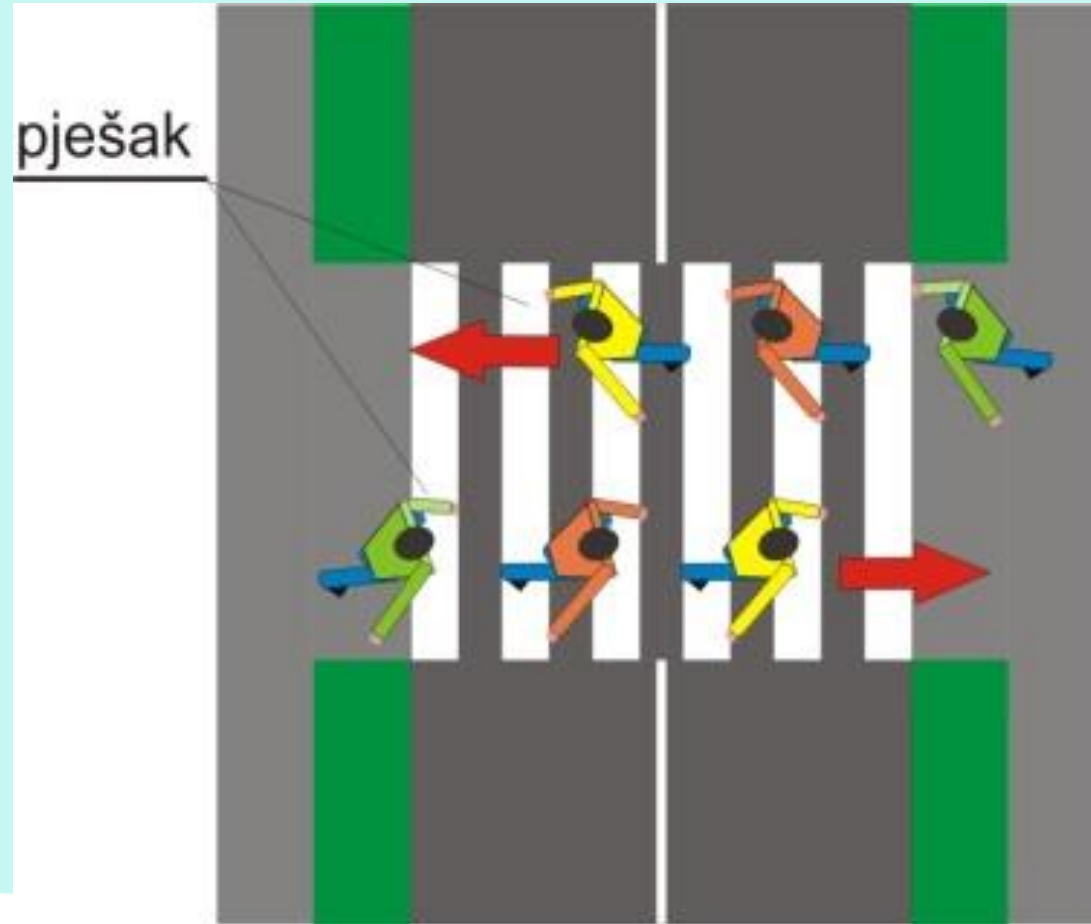

*Ne razgovaraj na
mobitel i ne drži
slušalice u ušima!*

Kolnik prelaziš kada je na semaforu uključena silueta pješaka zelene boje u raskoraku: dozvoljen prijelaz kolnika obilježenim pješačkim prijelazom.

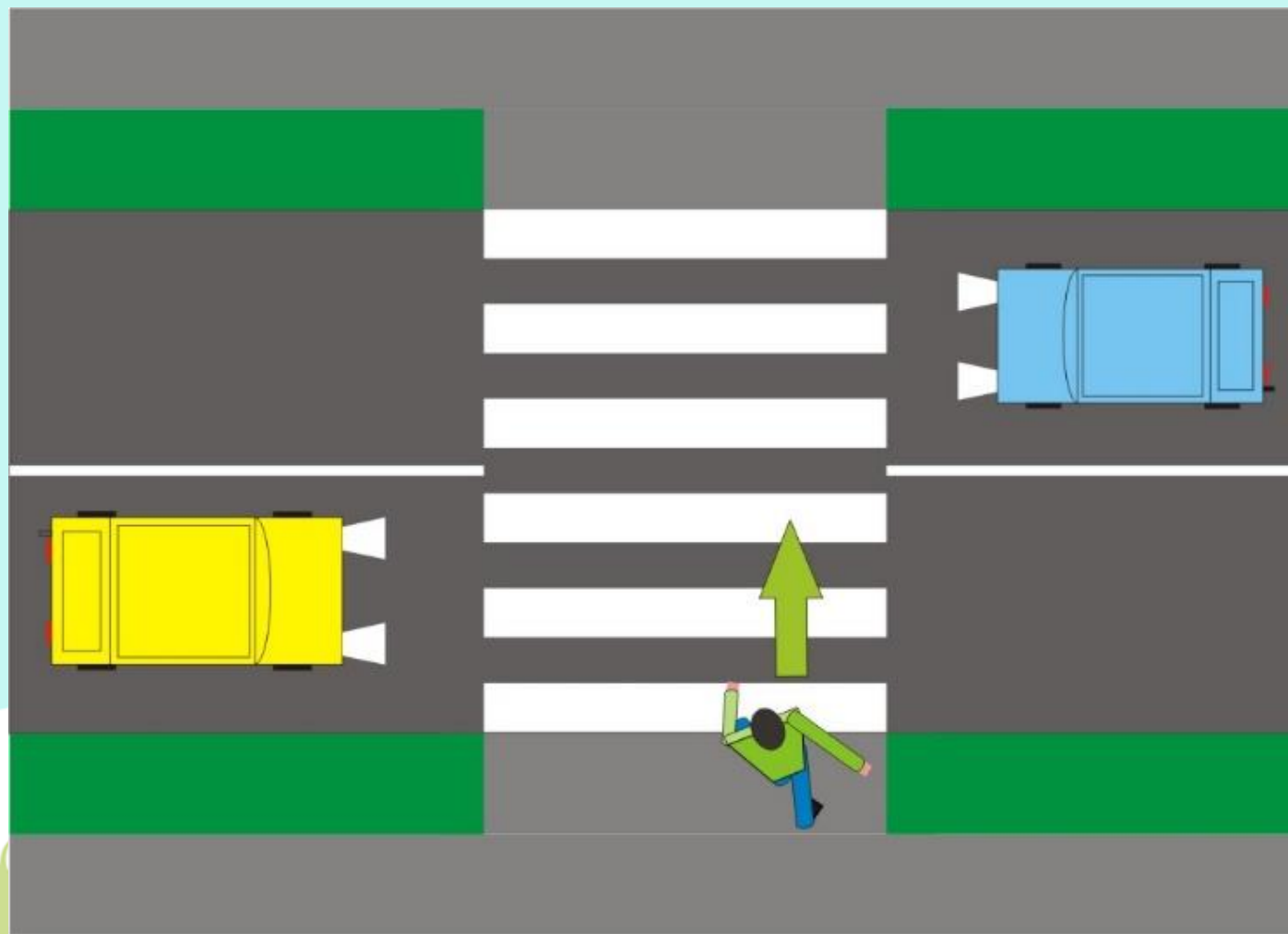
Kolnik prelazi isključivo unutar obilježenog prijelaza i to žurnim korakom, držeći se desne strane.

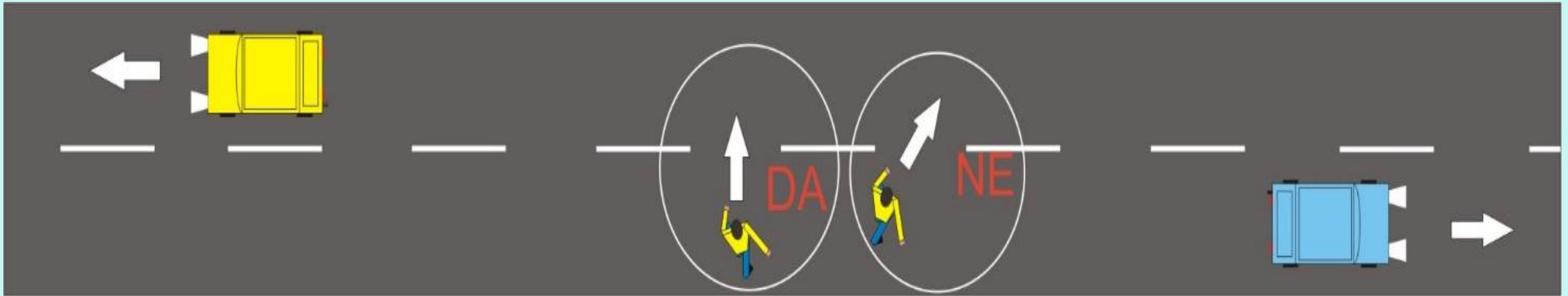
Tijekom prelaska kolnika **ne razgovaraj na mobitel i ne drži slušalice u ušima!**

Kada prelaziš kolnik preko prijelaza bez svjetlosne signalizacije, provjeri pogledom ulijevo i udesno te pričekaj znak vozača kojim odobravaju prelazak kolnika.

Kolnik se uvijek prelazi obilježenim pješačkim prijelazom ili se koristi pothodnik i nathodnik. Pješački prijelaz u naselju koristi se uvijek kada od nas nije udaljen više od 50 metara ili 100 metara ako smo izvan naselja.

Ako se kolnik prelazi na dijelu ceste gdje nema pješačkog prijelaza, potreban je oprez. Prvo treba pogledati ulijevo, zatim udesno, pa opet ulijevo, procijeniti udaljenost vozila i brzinu kretanja, pa tek kada je sigurno, kolnik prijeći najkraćim putem, okomito i žurno.

Ako idete na izlet ili izvanučioničku nastavu s razredom putujući autobusom, trebate biti posebno pozorni pri ulasku i izlasku iz autobusa.

To znači da se ne istrčava naglo ispred ili iza autobusa ili se nesmotreno prelazi kolnik.

*Sve se odvija prema uputama učitelja!
Učitelj izlazi prvi i upravlja razredom na pločniku.*

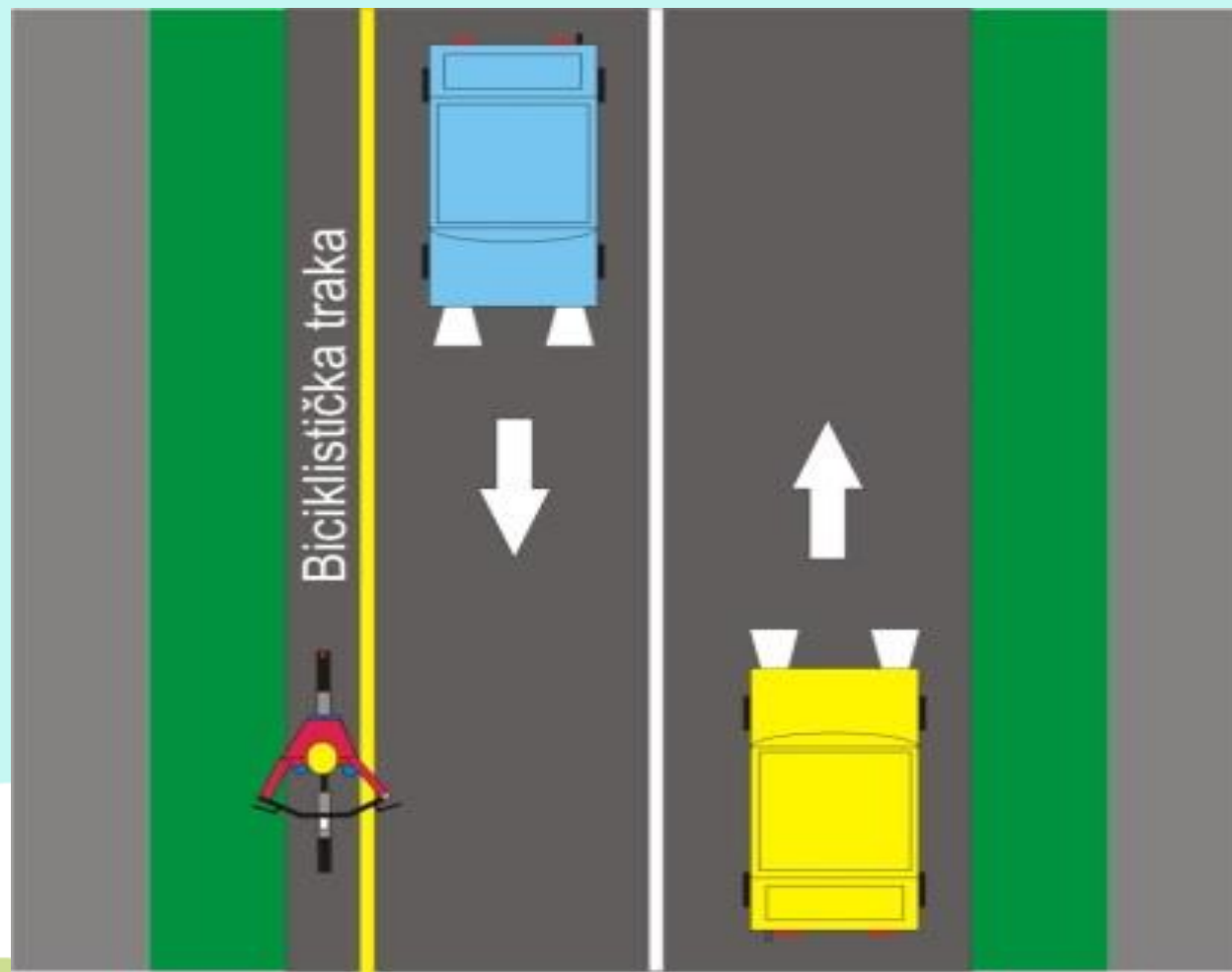
Tijekom vožnje ne smijete ustajati i šetati autobusom!

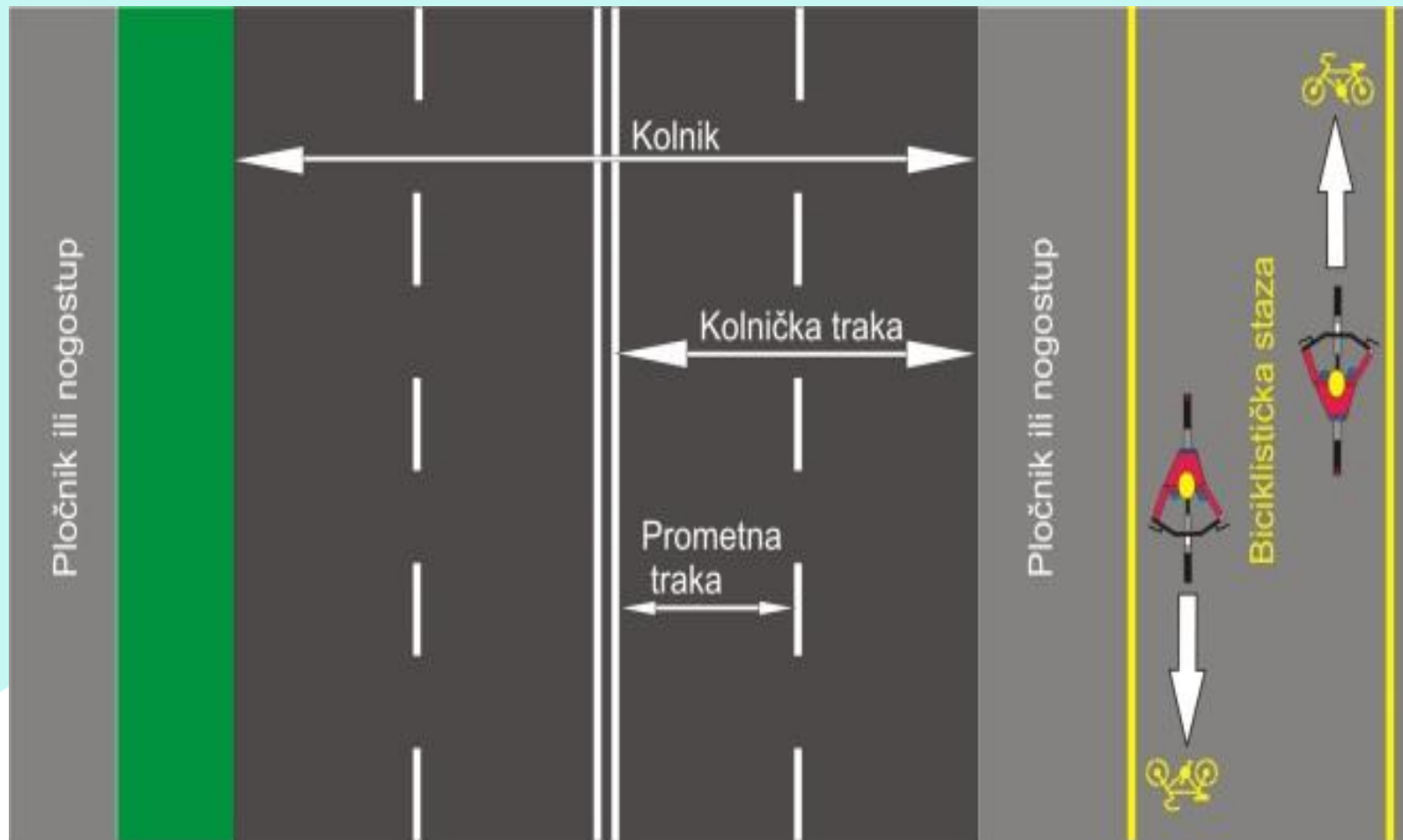
- *Dobro je da učenici imaju odjeću svijetle boje ili uzorke na odjeći koji reflektiraju svjetlost, posebice u jesenskim i zimskim danima.*
- *Fizička ograničenja, niži rast, smanjeno vidno polje čimbenici su koji utječu na sigurnost.*
- *Nemogućnost dobre procjene udaljenosti i brzine kretanja vozila.*

***Biciklistička traka** dio je kolnika namijenjen prometovanju bicikla, obilježen prometnim znakom i uzdužnom crtom žute boje.*

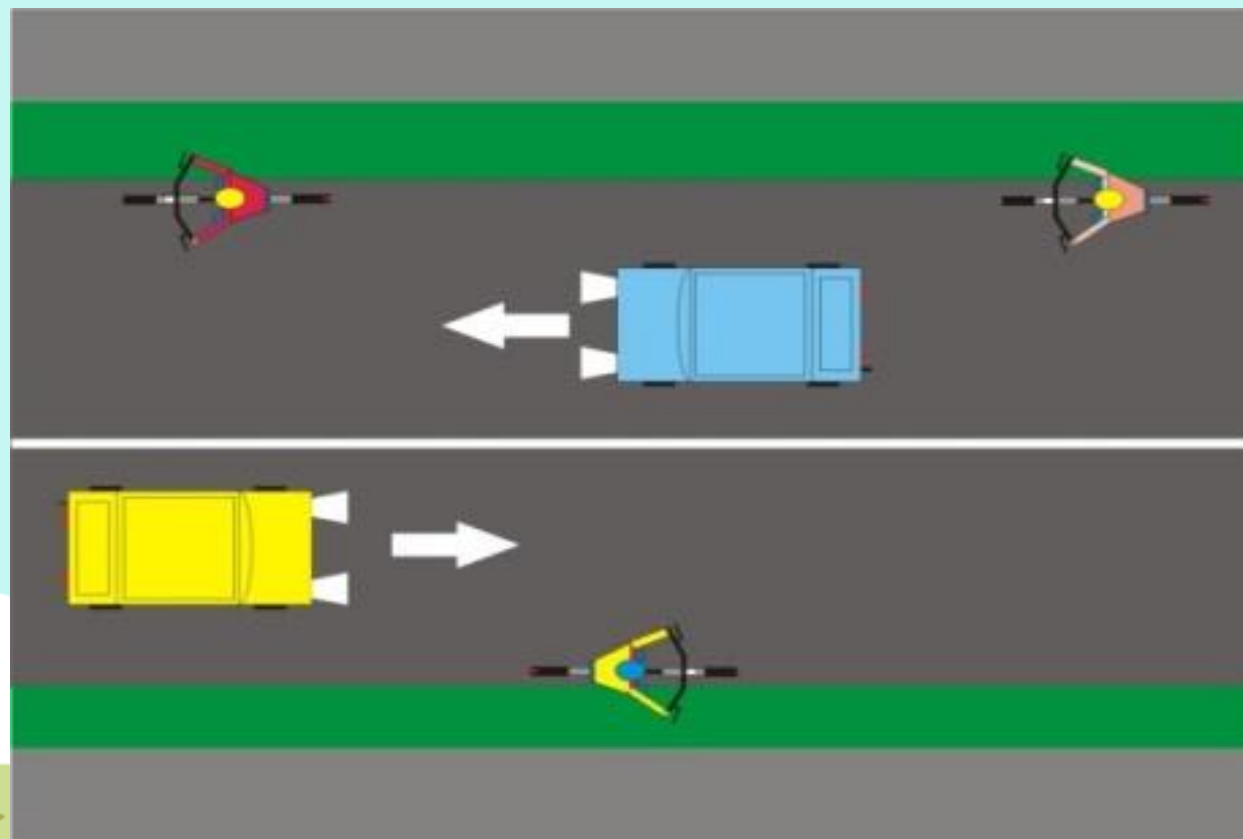

*Vozači bicikla najsigurniji su kada voze biciklističkom stazom.
Unutar staze se prometuje u oba smjera držeći se desne strane.
Biciklistička staza označava se i **crvenom bojom cijelom širinom**.*

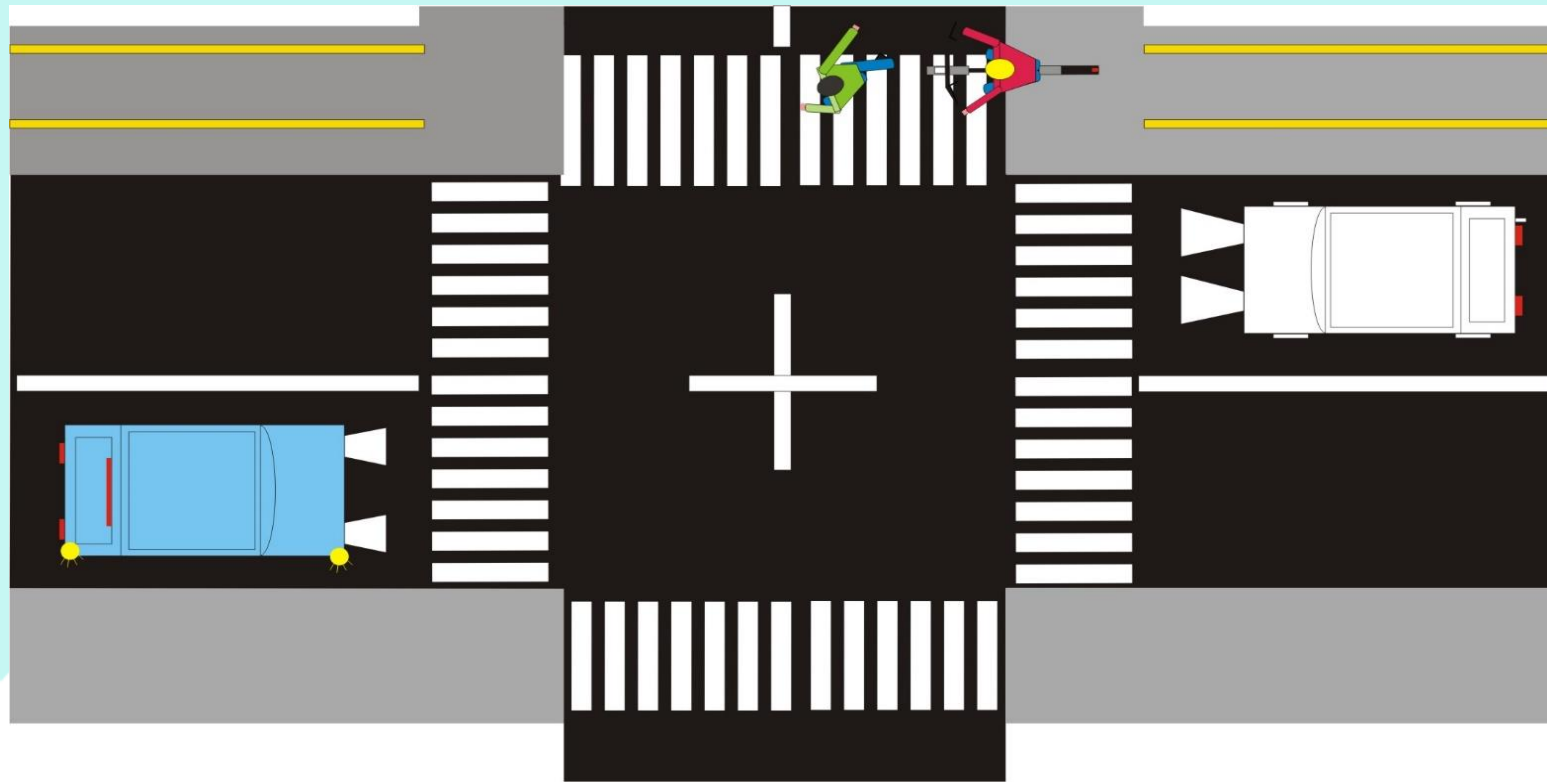

*Vozač bicikla ne
smije tijekom vožnje
imati slušalicu u
jednom ili oba uha!*

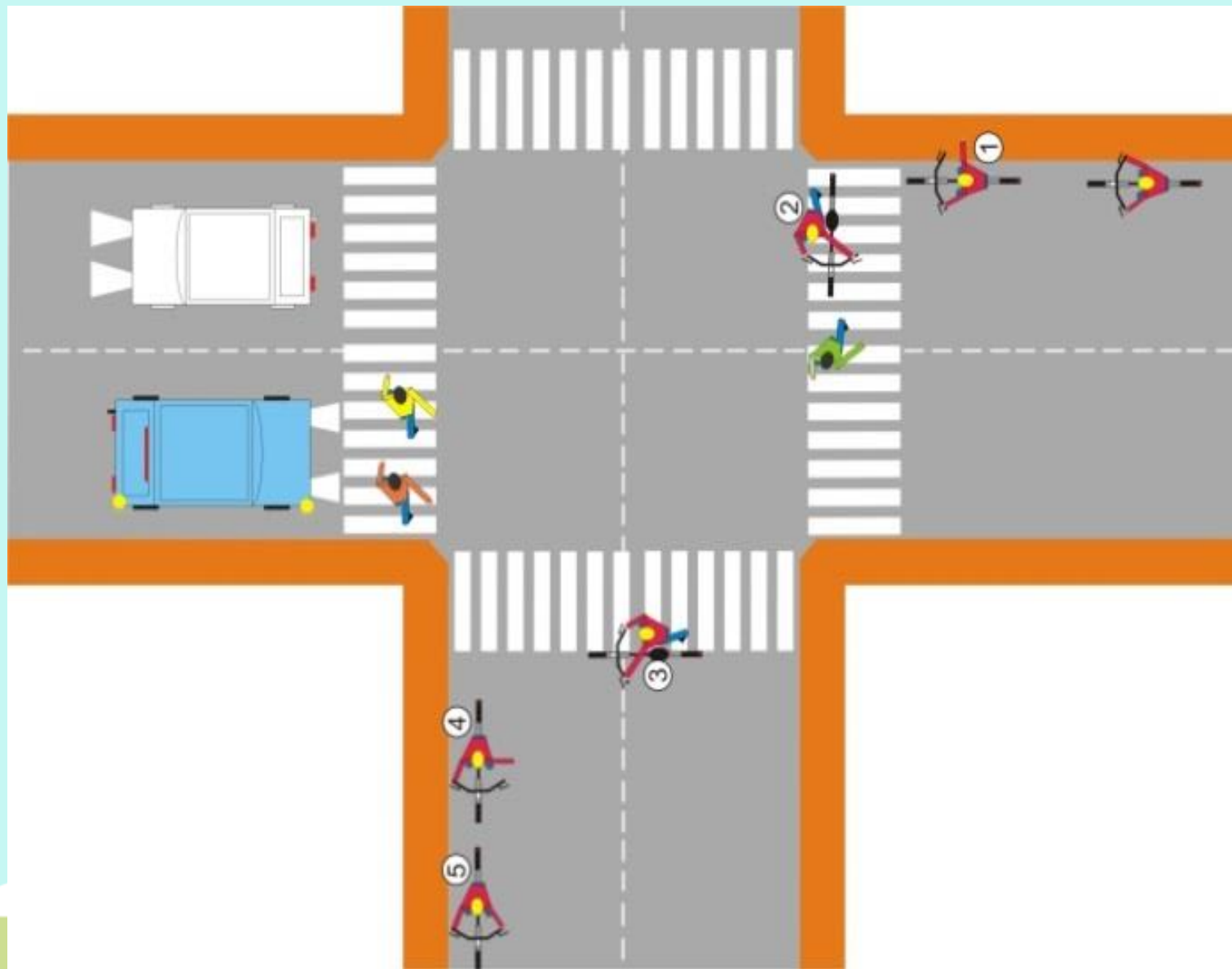
*Kada se bicikl vozi kolničkom trakom, onda se vozi **rubnim dijelom desne strane** kolničke trake. Sigurnost vozača bicikla koji vozi biciklističkom trakom ili rubom kolnika, vrlo je upitna. Više biciklista vozi u koloni, jedan iza drugog, održavajući potreban razmak od tri dužine bicikla. Vozač bicikla mlađi od 16 godina obvezno nosi zaštitnu kacigu!*

Ako vozite nogostupom unutar biciklističke staze i nastavite voziti preko obilježenog pješačkog prijelaza, radite prekršaj i ugrožavate sigurnost pješaka i vlastitu sigurnost. Pravilno postupate tako da se **zaustavite pred prijelazom, siđete s bicikla te gurate bicikl preko prijelaza**. Nakon toga nastavljate vožnju.

Ako biciklist vozi kolnikom, najbolje je da izbjegava **skretanje ulijevo** na raskrižju. Radnju će sigurno obaviti kao pješak koji gura bicikl. Zaustaviti će bicikl pred pješačkim prijelazom te gurati bicikl. Nakon uspješnog prelaska nastavlja vožnju rubom desne strane kolnika.

Satelit

Velebitska ul.

Bračka ul.

PONOVIMO!

Učenici trebaju prelaziti kolnik isključivo preko obilježenog pješačkog prijelaza – zebre.

U suprotnom, postoji opasnost od udara vozila.

Vozači ne vide pješaka te budu iznenađeni njihovom pojavom na kolniku.

Nemaju vremena za kočenje i zaustavljanje, odnosno izbjegavanje opasnosti.

ELEKTRIČNI ROMOBIL – osobno prijevozno sredstvo

- vozač električnog romobila osoba je s navršenih 14 godina*
- snaga pogonskog stroja do 0,6 kW*
- maksimalna brzina 25 km/h*
- obvezno nošenje kacige (kazna 30€)*
- zabranjene slušalice u jednom ili oba uha (kazna 30€)*
- zabranjeno prevoziti drugu osobu na romobilu (kazna 30€)*
- noću ili danju u uvjetima smanjene vidljivosti, romobil kao i bicikl treba biti osvijetljen, sprijeda bijelim, straga crvenim svjetlom (kazna 60€)*

VOŽNJA ROMOBILA

Romobil vozimo unutar označene biciklističke staze ili trake.

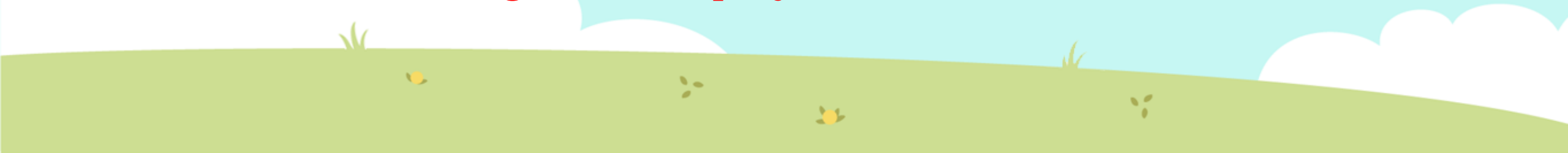
Romobil možemo voziti i rubom desne strane kolnika ceste na kojoj je ograničenje brzine do 50 km/h.

Izmjenama Zakona od srpnja 2022. dozvoljena je vožnja osobnog prometnog sredstva (romobil) po ostalim površinama ako ne postoji biciklistička staza ili traka.

Takve su prometne površine nogostup i područja smirenog prometa.

Vozač električnog romobila obvezan je brinuti o sigurnosti pješaka!

Treba li vozač električnog romobila posjedovati Potvrdu ili vozačku dozvolu?!

RODITELJI

Obitelj i obrazovanje

Prometni odgoj započinje u domu

- **Roditelji su uzor**, djeca uče promatranjem i oponašanjem odraslih te počinju razvijati vještine sigurnosti na cestama puno prije nego što dođu u školsku dob
- *Komunikacija i suradnja s roditeljima od velike je važnosti „Ruka koja pomaže!”*
- *Uključiti roditelje u zajedničke aktivnosti*
- *Vijeće roditelja, roditeljski sastanak*

Ljudi rade greške!

- **Lapsusi** : pogreške u izvođenju automatskih radnji (npr. pogrešna promjena brzine tijekom vožnje)
- **Pogreške u razmišljanju**: logičke ili procjenjivačke greške (npr. pogrešna procjena brzine ili udaljenosti)
- **Namjerne pogreške**: svjesno kršenje pravila (npr. prolazak kroz crveno, mobitel)

LJUDI ČINE OKO 3 DO 6 POGREŠAKA NA SAT TIJEKOM SLOŽENIH ZADATAKA.

Dijete u prometu

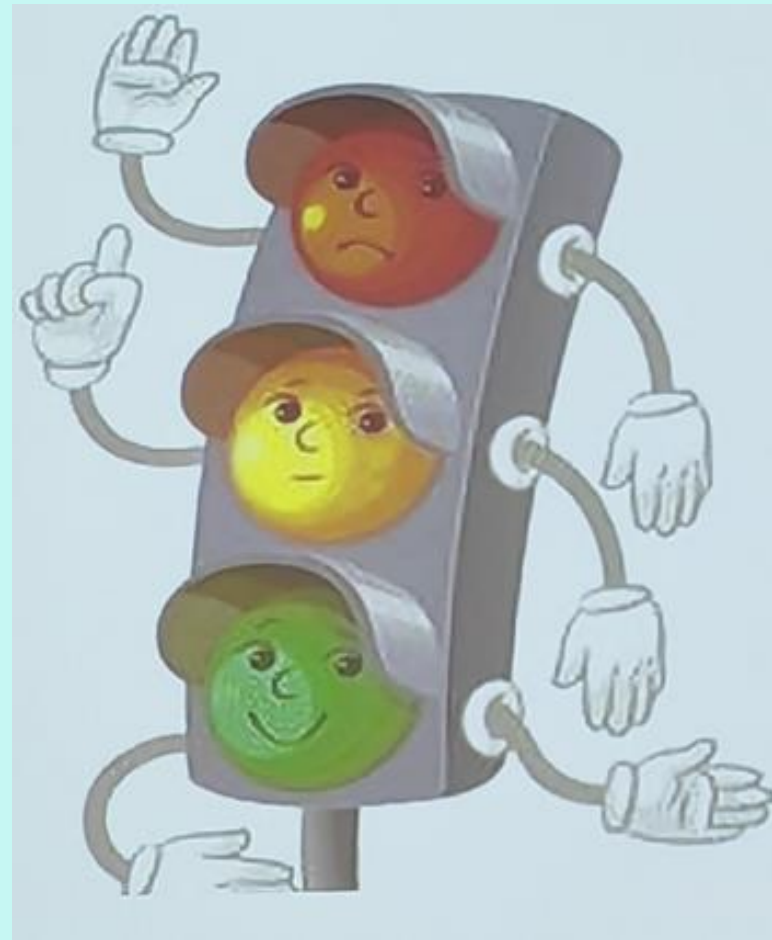
Čimbenici rizika:

- *fizički* (ograničeno vidno polje zbog visine)
- *(ne)sposobnost procjene brzine i udaljenosti vozila*
- *manje razvijene vještine percepcije opasnosti*
- *ponašanja: nepažnja, igranje, razgovor, korištenje mobilnog telefona u prometnim situacijama*

Razvojne karakteristike učenika

- **Za sigurno** sudjelovanje u prometu potrebno je mnogo (vizualnih, slušnih socijalnih, emocionalnih, psihomotoričkih, intelektualnih i kognitivnih) vještina
- **Roditelji su uzor**, djeca uče oponašanjem i promatranjem odraslih i počinju razvijati vještine sigurnosti na cestama puno prije nego što dođu u školsku dob

- Dobro je da učenici imaju odjeću svijetle boje ili uzorke na odjeći koji reflektiraju svjetlost, posebice u jesenskim i zimskim danima.

ELEKTRIČNI ROMOBIL – osobno prijevozno sredstvo

- vozač električnog romobila osoba je s navršenih 14 godina*
- snaga pogonskog stroja do 0,6 kW*
- maksimalna brzina 25 km/h*
- obvezno nošenje kacige (kazna 30€)*
- zabranjene slušalice u jednom ili oba uha (kazna 30€)*
- zabranjeno prevoziti drugu osobu na romobilu (kazna 30€)*
- noću ili danju u uvjetima smanjene vidljivosti, romobil kao i bicikl treba biti osvijetljen, sprijeda bijelim, straga crvenim svjetlom (kazna 60€)*

VOŽNJA ROMOBILA

Romobil vozimo unutar označene biciklističke staze ili trake.

Romobil možemo voziti i rubom desne strane kolnika ceste na kojoj je ograničenje brzine do 50 km/h.

Izmjenama Zakona od srpnja 2022. dozvoljena je vožnja osobnog prometnog sredstva (romobil) po ostalim površinama ako ne postoji biciklistička staza ili traka.

Takve su prometne površine nogostup i područja smirenog prometa.

Vozač električnog romobila obvezan je brinuti o sigurnosti pješaka!

Treba li vozač električnog romobila posjedovati Potvrdu ili vozačku dozvolu?!

PITANJA ZA RODITELJE

OBRAZAC PONAŠANJA – RAZMISLITE I PREPOZNAJTE

- Jeste li skloni kršiti prometna pravila, propise i signalizaciju?
- Je li u vožnji često prekoračite dozvoljenu brzinu?
- Koristite li uvijek sigurnosni pojas?
- Koristite li mobitel tijekom vožnje?
- Jeste li skloni agresivnom ponašanju, pretjecanju, gestikuliranju, vikanju, psovanju?
- Jeste li dovoljno educirani?
- Postupate li odgovorno prema putnicima u vozilu ili na vozilu: sigurnosni pojas, dječja auto sjedalica, kaciga?
- **Vaš obrazac ponašanja, željeli to ili ne, često postaje obrazac ponašanje vaše djece**

ZAHVALJUJEM NA
POZORNOSTI!

